

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. (081) 467 91 27

Lublin, 29 listopada 2023 r.

RIO.V.070.66.2023

Pani Maria Pawelec

Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Nałęczowie

mops@naleczow.pl

(drogą elektroniczną)

Szanowna Pani

Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie odpowiadając na wniosek z 31 października 2023 r. złożony w trybie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) informuje:

W art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) wskazano katalog zadań własnych gminy, do których należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych (art. 7 ust. 1 pkt 6). Zadania powierzone Ośrodkom Pomocy Społecznej są wykonywane na podstawie statutu i ustaw w ramach realizacji zadań własnych gminy i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Środki na ich realizację oraz obsługę zapewnia odpowiednio budżet gminy lub budżet państwa. Z budżetu gminy Ośrodki Pomocy Społecznej otrzymują środki na wydatki, w tym przekazane gminie z budżetu państwa – dotacje celowe. Kwoty dotacji są określane przez dysponentów części budżetowych według zasad przyjętych w budżecie państwa. Ośrodki Pomocy Społecznej otrzymują środki z dotacji w podziale na odpowiednie rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) wskazuje, że przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych należy do zadań własnych gminy (art. 17 ust. 1 pkt 4 u.p.s.), przy czym, zgodnie z art. 147 ust. 7 tej ustawy, gminy otrzymują dotację celową na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 ustawy, czyli w wysokości 50% różnicy między odpowiednio:

- a) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- b) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Przepis ten jest przepisem szczególnym wobec art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). Oznacza to, że zasiłki okresowe przyznawane w minimalnej wysokości, zgodnie z art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, są finansowane w pełni z budżetu państwa z dotacji celowej przyznawanej na podstawie art. 147 ust. 7 tej ustawy.

Odnosząc się bezpośrednio do Pani pisma, w przypadku wypełnienia przesłanek z art. 101 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej jako gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały, obowiązana jest do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu. W opinii tutejszej Izby zwrot tych wydatków powinien nastąpić ze środków własnych gminy. Ewentualna refundacja kosztów świadczeń wypłaconych w latach poprzednich pokrytych w części z dotacji celowej budżetu państwa (zasiłki okresowe) czy też z rządowych programów nie może być pokryta ze środków z dotacji celowej przyznanej na 2023 r. ujętych w bieżącym budżecie gminy. Zgodnie z art. 126 ustawy o finansach publicznych dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Definicja dotacji celowych zawarta jest w art. 127 ustawy o finansach publicznych.

Odnosząc się do zapytania w części dotyczącej ewentualnej możliwości ubiegania się przez MOPS o dotację na ten cel, wskazuję, że organem właściwym w tym zakresie jest wojewoda będący dysponentem środków budżetu państwa, jako podmiot dotujący zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych sprawującym nadzór i kontrolę wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa i realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Prezes RIO w Lublinie

Jacek Grządka